

О.Ю. СЛЮСАРЕНКО

Теоретико-методологічні основи управління конкурентоспроможністю підприємства

Розвиток ринкових відносин в сучасному світі відбувається разом із формуванням конкурентного середовища. Конкуренція (від лат. *concurrere* - змагатися) - змагання між учасниками ринкового господарства за кращі умови виробництва, купівлі і продажу товарів. Методологічною основою управління конкурентоспроможністю підприємства є концептуальні положення сучасної економічної та управлінської теорії, зокрема - ключові положення теорії ринку, теорії конкуренції та конкурентних переваг, концепції стратегічного управління, сучасної управлінської парадигми, а також базові принципи та прикладні інструменти, напрацьовані в рамках сучасних управлінських підходів, зокрема – процесного, системного, ситуаційного [1].

Виходячи з вищесказаного, обґрунтування, систематизація та розвиток теоретико-методологічних підходів до управління конкурентоспроможністю підприємства залишається актуальною задачею.

Як показує аналіз наукової літератури, починаючи з другої половини 20-го сторіччя і по теперішній час, з плином часу наукова думка щодо формування конкурентних позицій підприємств змінювалася: якщо раніше управління конкурентоспроможністю було спрямоване на вплив зовнішніх факторів – ринку збуту продукції (теорія конкурентних переваг М.Портера) [2], то в сучасних умовах господарювання важлива увага приділяється також внутрішнім факторам (ресурсам підприємства). Згідно з методологією системного підходу суб'єкти господарювання не здатні напряду впливати на складові зовнішнього середовища, але Ф.Мур, К. Прахалад і В. Рамасвами запропонували теорію співконкуренції, що на даний час є альтернативним способом управління контрагентами та конкурентами [3].

Таким чином, теоретико-методологічні основи управління конкурентоспроможністю підприємства включають різні підходи та відображають об'єднання розрізнених процесів управління, функцій управління та заходів щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємства в єдину систему цілеспрямованих і безперервно реалізованих управлінських впливів у короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Список літератури:

1. Гаркава Л. В. Концепції управління конкурентоспроможністю підприємства (стаття) – Харків, VIII Международная научно-практическая конференция «Социально-экономические реформы в контексте интеграционного выбора Украины», 2012 г.
2. Портер М.Е. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / Майкл Е. Портер ; [пер. с англ.]. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 454 с.
3. Прахалад К.К. Майбутнє конкуренції. Творення унікальної цінності спільно із клієнтами / К.К. Прахалад, В. Рамасвами., Ф.Мур – К. : Вид-во Олеся Капусти, 2005. – 258 с.